

**TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE BALIES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE GENT**

zitting 21 maart 2018

Eerste Kamer

Inzake TAG-430

van **mr. X**, balie ..., advocaat te ...

wordt de hiernavolgende **beslissing** uitgesproken:

I.- PROCEDURE

Mr. X werd conform artikel 459 § 1, 2de lid Ger. W. door de voorzitter van deze tuchtraad uitgenodigd bij aangetekende brief van 08 mei 2017 om te verschijnen in de zitting van woensdag 28 juni 2017 teneinde zich te verantwoorden voor:

"1. *Bij inbreuk op het art. 4 van het Reglement van 11.12.2002, en bij inbreuk op art. 7 van het reglement van 21.11.2012, inzake de verhandeling van gelden van cliënten of derden:*

a/ inzake uw gewezen cliënt V, de op 27.11.2012, 29.12.2012 en 18.12.2012 op uw derdenrekening ontvangen bedragen van respectievelijk 8,07 EUR, 1791,32 EUR en 374,15 EUR of samen 2.146,54 EUR, niet binnen de kortste tijdsapenne aan de bestemming te hebben overgemaakt.

b/ in het dossier van uw gewezen cliënt BVBA A met zetel te ..., de door gerechtsdeurwaarder T op uw derdenrekening gestorte bedragen van 340,01 EUR en 39.506,48 EUR op 18.11.2013 en 5.630,30 EUR op 23.11.2013 met uitzondering van een bedrag van 15.437,86 EUR of een saldo van 30.038,93 EUR niet binnen de kortste tijdsspanne aan de bestemming te hebben overgemaakt.

"2. *Inbreuk te plegen op de meest essentiële basisprincipes van de houding van de advocaat ten overstaan van zijn cliënt, door de cliënt niet met bekwame spoed uit te betalen wat de cliënt toekomt, zodoende grof misbruik te makend van het vertrouwen dat de cliënt verleent aan zijn advocaat, nu gebleken is dat de niet-uitbetaalde derdengelden werden afgewend van hun bestemming.*

Deze feiten vormen een inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen (art. 455 Ger.W.)."

****

In de zitting van 28 juni 2017 verscheen mr. K loco mr. Y die om een verdaging van de zaak verzocht aangezien mr. Y pas door mr. X was geraadpleegd. De tuchtraad verdaagde de zaak naar de zitting van 13 september 2017.

Bij brief d.d.12 september 2017 verzocht mr. Y om een nieuwe verdaging aangezien mr. X tevergeefs zou gepoogd hebben om enkele dossiers te recupereren die volgens hem voor de verdediging van zijn belangen onontbeerlijk waren, en waarbij de aangestelde bewindvoerder over het kantoor van mr. X, namelijk mr. C, zijn voorafgaand akkoord diende te verlenen.

In de zitting van 13 september 2017 is mr. Y verschenen, die zijn verzoek tot verdaging bevestigde. De tuchtraad besliste de zaak te verdagen naar de zitting van 18 oktober 2017, hierbij benadrukkend dat het een allerlaatste verdaging betrof.

In de zitting van 18 oktober 2017 is mr. X in persoon verschenen, bijgestaan door zijn raadsman mr. Y.

De zaak werd op zijn verzoek behandeld met gesloten deuren.

De procedure werd overeenkomstig art. 457 bis Ger.W. in het Nederlands gevoerd.

Mr. Z, oud-stafhouder van de balie ..., werd gehoord in zijn verslag.

Mr. X werd gehoord in zijn verdediging, en zijn raadsman legde conclusies neer.

De debatten werden gesloten; de zaak werd in beraad genomen en voor uitspraak gesteld op de zitting van 20 december 2017.

Op de zitting van 20 december 2017 werd de uitspraak verdaagd naar de zitting van 17 januari 2018, en vervolgens naar de zitting van 21 februari 2018 en vervolgens naar de zitting van 21 maart 2018.

De tuchtraad heeft met gesloten deuren beraadslaagd.

II. - TOELAATBAARHEID VAN DE TUCHTVERVOLGING

De tuchtraad heeft vastgesteld dat de door art. 459 § 1, tweede lid Ger.W. op straf van nietigheid voorgeschreven oproepingstermijn van minstens 15 dagen werd geëerbiedigd.

De in de oproeping d.d. 08 mei 2017 van de voorzitter van de tuchtraad weerhouden feiten stemmen overeen met deze vermeld in de verwijzingsnota van de stafhouder.

De tuchtvervolgning is derhalve regelmatig ingesteld en toelaatbaar.

III. - BEOORDELING

A.- Met betrekking tot de verjaring van de tuchtvordering:

1.- In eerste instantie wordt door mr. X ingeroepen dat een termijn van zes maanden is verstreken tussen het ogenblik dat de overheid die bevoegd is om de tuchtprocedure in te stellen, kennis kreeg van alle feiten die aan mr. X ten laste worden gelegd in de zaken TAG-429, 430 (huidig dossier), 431, 432, 433, en 434 en het ogenblik waarop deze feiten bij de tuchtraad aanhangig werden gemaakt. Indien mr. X een magistraat zou zijn geweest, zou de tuchtraad door het verstrijken van deze termijn van zes maanden geen tuchtsanctie meer kunnen opleggen.

Hierbij wordt verwezen naar de tuchtprocedure die inzake de magistratuur is ingevoerd in het gerechtelijk wetboek, en meer bepaald art. 415, eerste lid dat bepaalt dat *"een zaak wordt bij de tuchtraad aanhangig gemaakt binnen zes maanden nadat de overheid die bevoegd is om de tuchtprocedure in te stellen, kennis heeft genomen van de feiten."*

Dit staat volgens mr. X schril in tegenstelling tot de verjaringstermijn die in zake de advocatuur geldt, en waarbij art. 474 Ger. W. een verjaringstermijn van twaalf maanden heeft ingesteld voor het instellen van een tuchtonderzoek tegen een advocaat, waarbij de tuchtvervolging beschikt over die termijn van twaalf maanden na de daadwerkelijke kennisname van de feiten om het tuchtonderzoek in te stellen.

Dit is volgens mr. X discriminatoir en derhalve strijdig met de bepalingen van de Grondwet inzake de fundamentele rechten van elk Belgisch staatsburger, meer bepaald het gelijkheidsbeginsel. Om die redenen formuleert mr. X een prejudiciële vraag, met verzoek tot verwijzing van de zaak naar het Grondwettelijk Hof.

2.- Weliswaar heeft een tuchtraad de bevoegdheid om een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te stellen, maar een tuchtraad is niet verplicht of in alle omstandigheden gehouden om dit te doen.

Dit principe werd herhaaldelijk bevestigd én door het Hof van Cassatie én door diverse tuchtraden en tuchtraden in beroep (zie de verwijzingen in: Advocatuur. Regels en deontologie, J. Stevens, Wolters Kluwer, pg. 1275, nr.1554, aanhalingen in voetnoot).

Om de hierna vermelde motieven is de tuchtraad de mening toegedaan op het verzoek tot verwijzing van mr. X niet te moeten ingaan.

3.- De vergelijking die wordt aangevoerd tussen de tuchtprocedure in zake de advocatuur enerzijds en die in zake de magistratuur anderzijds kan bezwaarlijk weerhouden worden,

aangezien dit volgens de tuchtraad geen zonder meer vergelijkbare categorieën betreft, en waarbij het gelijkheidsbeginsel door de betreffende wetsbepalingen zou zijn geschonden.

Niettegenstaande zowel de advocaten als de magistraten behoren tot de zogenaamde groep van de 'actoren van justitie' is in essentie hun statuut totaal verschillend.

De magistratuur behoort conform aan het gerechtelijk wetboek tot de 'rechterlijke orde', wat niet het geval is voor de advocatuur. Onder de rubriek 'Tweede deel, Titel I 'Rechterlijke organisatie' (artt. 58 e.v. Ger.W.) worden in 'Boek I. De organen van de rechterlijke macht' het statuut van de magistraten, alsmede in hetzelfde Boek I onder Titel III het statuut van het 'Gerechtspersoneel' waaronder de griffiers omschreven, terwijl dan in een afzonderlijk 'Boek III. Balie' de bepalingen in zake de advocatuur terug te vinden zijn.

Het wezenlijk verschil is overigens terug te vinden in het feit dat de beide categorieën, advocatuur en magistratuur, weliswaar kunnen bogen op het wezenlijk principe van de onafhankelijkheid, maar waarbij de magistratuur gehouden is - in tegenstelling tot de advocatuur - door de essentiële plicht van de neutraliteit, de onpartijdigheid.

De tuchtraad is dan ook de mening toegedaan dat in zake de toepassing van het grondwettelijk element van het gelijkheidsbeginsel de beide categorieën niet vergelijkbaar zijn.

4.- Mr. X verwijst dienaangaande naar een arrest van het Grondwettelijk Hof, dat de prejudiciële vraag diende te beoordelen of de categorieën van de gerechtsdeurwaarders enerzijds en die van de advocatuur en de magistratuur anderzijds inzake tucht en meer bepaald de verjaringstermijn, vergelijkbaar zijn. Immers, daar waar inzake de magistratuur een verjaringstermijn geldt van zes maanden na kennisname van de feiten voor het instellen van de tuchtprocedure zelf, en voor de advocatuur een termijn van twaalf maanden tussen de kennisname van de feiten door de tuchtverheid en het instellen van het tuchtonderzoek, is wat betreft de gerechtsdeurwaarders geen enkele termijn dienaangaande wettelijk voorzien.

Het Hof heeft in dit arrest (arrest nr. 8/2010 d.d. 04 februari 2010, rolnr. 4723) inderdaad gesteld, zoals door mr. X aangehaald: *'Ongeacht de verschillen tussen de in B.5 vermelde beroepen, zou het echter niet redelijk zijn verantwoord dat een tuchtvervolgning in de tijd is beperkt wanneer zij gericht is gericht tegen een advocaat, magistraat of een griffier, en dat zij het niet is ten aanzien van een gerechtsdeurwaarder'.*

Evenwel heeft het Hof aansluitend gesteld: *'Dat is echter niet de draagwijdte van de in het geding zijnde bepaling. Ongeacht of het krachtens artikel 6.1 van het Europees verdrag voor de rechten van de mens dan wel krachtens een algemeen rechtsbeginsel is, dient de tuchtverheid in de verschillende stadia van de procedure de redelijke termijn in acht te nemen. Bijgevolg dient de tuchtverheid in concreto na te gaan of de procedure binnen een redelijke termijn is ingesteld, rekening houdend met de aard en de complexiteit van de beweerde tuchtrechtelijke inbreuk...Uit het feit dat de wetgever heeft geoordeeld zelf de redelijke termijn te moeten vaststellen waarbinnen een tuchtverordering tegen een advocaat, een magistraat of een griffier moet worden ingesteld, terwijl hij de rechter die termijn laat bepalen wanneer de tuchtverordering is gericht tegen een*

gerechtsdeurwaarder, volgt niet dat hij de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zou hebben geschonden.

Derhalve besloot het Hof dat het aan de tuchtoverheid, in casu aan deze tuchtraad, behoort te oordelen of de redelijkheid in zake de termijn binnen deze tuchtprocedure al dan niet is geschonden (zie verder).

5.- De tuchtraad stelt volledigheidshalve duidelijk dat de feiten onder 1 en 2 zich hebben gesitueerd in de periode tussen 27 november 2012 en 23 november 2013, maar waarbij de stafhouder eerst kennis nam van de feiten onder 1-a) via het emailbericht van de BV V d.d. 26 september 2014, en van de feiten onder 1-b) via de brief van de opvolgende raadvrouw mr. R dd. 04 juni 2014, en waarbij de stafhouder dan officieel aan mr. X op 22 januari 2015 heeft gemeld dat een tuchtonderzoek lastens hem uit hoofde van deze feiten werd geopend.

Van enige verjaring is derhalve wat betreft deze feiten geen sprake.

Het tuchtonderzoek en de tuchtvordering zijn aldus tijdig, onverjaard en rechtsgeldig ingesteld.

Ze zijn derhalve ontvankelijk.

B.- Met betrekking tot de feiten:

De feiten onder 1 en 2:

De feiten onder 1 en 2 zijn bewezen, en zijn overigens samenhangend.

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat mr. X inderdaad de bedragen in kwestie op zijn derdenrekening heeft ontvangen ten bate van de twee gewezen cliënten. Hij liet na deze door te storten, tenzij in het geval van de BVBA A gedeeltelijk.

De inbreuken op het Reglement in zake de verhandeling van derdengelden staan dan ook ontegensprekelijk vast.

Terzijde stelt de tuchtraad vast, in het geval van de BVBA A, dat door de uitvoerende gerechtsdeurwaarder T een bedrag ingehouden werd op de voor de BVBA A bestemde en aan mr. X door te storten derdengelden, aangezien de gerechtsdeurwaarder ingevolge een beweerde afspraak met mr. X een deel van die derdengelden uit dit dossier inhield, om de nog in andere uitvoeringsdossiers openstaande kostenstaten ten laste van mr. X te regelen.

Dit lijkt de tuchtraad in wezen niet aanvaardbaar, daar waar ook een gerechtsdeurwaarder dient te weten dat de door hem bij uitvoering ontvangen derdengelden in een bepaald concreet dossier niet voor de delging van kostenstaten van advocaten in andere dossiers mogen worden aangewend. Deze derdengelden behoren uiteraard aan 'derden' toe, zijnde de opdrachtgevende cliënt, en niet persoonlijk aan de advocaat.

In elk geval is het duidelijk dat door die 'afpraak', mr. X minstens toeliet dat gelden die aan zijn cliënten toekwamen van hun bestemming werden afgewend, en daarentegen werden aangewend voor zijn eigen doelstellingen, namelijk het betalen van nog openstaande kostenstaten aan de gerechtsdeurwaarder in andere dossiers, daar waar hij als advocaat per evidentie gehouden is deze kostenstaten zelf te regelen, al dan niet in samenspraak met zijn cliënt. Deze samenspraak ontbrak in casu evenwel volledig.

Andermaal diende mr. X overigens te worden gedagvaard door een gewezen cliënt in betaling van niet doorgestorte derdengelden, wat van die aard is dat het vertrouwen dat dient te heersen tussen de advocatuur en de rechtsmachten grondig werd geschaad.

Besluit ten gronde:

De tuchtraad is de mening toegedaan dat de ten laste gelegde feiten bewezen zijn en een inbreuk inhouden op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en die een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen.

IV.- BESTRAFFING

1.- De tuchtraad houdt vooreerst rekening met het feit dat de wijze waarop mr. X zijn beroep als advocaat gedurende jaren heeft gevoerd als erg negatief en chaotisch wordt ervaren: diverse en soms zeer zware inbreuken op de reglementering inzake de derdengelden van cliënten of derden, het niet op gepaste wijze reageren op de maatregelen die de stafhouder meende te moeten nemen, het feit dat zijn kantoor onder bewind diende te worden gesteld, en zelfs zijn dossiers in bewaring dienden te worden genomen.

Dergelijke houding is het principe van de rechtschapenheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag ligt totaal onwaardig.

2.- De tuchtraad tilt voorts zeer zwaar aan de specifieke inbreuken die mr. X andermaal inzake het Reglement op de derdengelden heeft begaan. Nochtans is een correcte en eerlijke behandeling van de gelden die aan derden toebehoren een zeer essentiële pijler van het beroep van advocaat.

3.- De tuchtraad houdt tevens rekening met het feit dat voorheen reeds voor gelijkaardige inbreuken aan mr. X de zware sanctie van de schorsing van één jaar door deze tuchtraad werd opgelegd, meer bepaald door de beslissing van 24 juni 2015, bevestigd bij beslissing van de Tuchtraad in beroep d.d. 10 mei 2016.

4.- De feiten van deze voorgaande tuchtprocedure hebben op zich geen uitstaans met de diverse inbreuken op deontologisch vlak die in huidige zaak door mr. X zijn begaan.

Los van het gegeven dat het strafrechtelijk principe van de eenheid van opzet, zoals wettelijk-penaal omschreven, in tuchtzaken niet geldt, kan de tuchtraad er alleen maar op wijzen dat de voorgaande tuchtprocedure en dito onderzoek voor feiten die zich in dezelfde jaren hebben voorgedaan, mr. X op geen enkel moment tot enige correctheid in de uitoefening van zijn beroep als advocaat hebben kunnen inspireren.

5.- In de gegeven omstandigheden is de tuchtraad de mening toegedaan dat geen verzachtende omstandigheden in hoofde van mr. X kunnen gelden, en waarbij de bewezen tenlasteleggingen tot geen andere vaststelling kunnen leiden dan dat de zwaarste wettelijk voorziene sanctie, namelijk de schrapping van het tableau, dient te worden uitgesproken.

OM DEZE REDENEN, DE TUCHTRAAD,

beslissend **in eerste aanleg** en **op tegenspraak,**

- > Gelet op art. 456 ev. Ger.W.;
- > Verklaart de tuchtvervolgung **ontvankelijk**;
- > Verklaart alle tenlasteleggingen bewezen;
- > Legt mr. X de tuchtsanctie van de **schrapping** van het tableau op.

Hebben de zaak gehoord en erover beraadslaagd :

- stafhouder Luc Lambert, advocaat balie Kortrijk, voorzitter van de eerste kamer;
- stafhouder Marc Decramer, advocaat balie Ieper, assessor;
- meester Godfried De Smedt, advocaat balie Dendermonde, assessor;
- meester Henry Van Burm, advocaat balie Gent, assessor;
- meester Peter De Troyer, advocaat balie Oudenaarde, assessor.

Was aanwezig bij de behandeling :

- meester Martine Michels, advocate balie Gent, secretaris van de tuchtraad.

Uitgesproken op 21 maart 2018 met open deuren.

De assessoren hebben deze beslissing allen ondertekend voor de uitspraak.

Peter De Troyer
Assessor

Henry Van Burm
assessor

Godfried De Smedt
Assessor

Marc Decramer
assessor

Zijn aanwezig bij de uitspraak

Martine Michels
secretaris

Luc Lambert
Kamervoorzitter